

Wśród bratobójczych walk w Hiszpanji Radio w ogniu rewolucji

Eteryczne bitwy wrogich rozgłosni

Obóz rządowy w Hiszpanji ma w swych rękach trzy rozgłosnie w Madrycie (EAJ7, EAJ2 i krótkofalową EAQ), a także silną rozgłosnie w Barcelonie. Natomiast powstańcy zawiadnęli i posługują się rozgłosniami w San Sebastian, Bilbao, Sewilli, Kadyksie i Walencji. Rozgłosnie obu obozów

pracują przez przerwy niemal całą dobę, nadając komunikaty i rozprządzenia, a tylko od czasu do czasu, w okolicznościach dla siebie pomyślnych, muzykę z płyt. Wiadomości nadawane są zwykle w czterech językach: hiszpańskim, angielskim, francuskim i niemieckim. Szczegółem cieka-

wym dla nas będzie, że Barcelo-
nę gloszy od czasu do czasu roz-
głosnia polska we Lwowie, gdyż
obie te stacje pracują na tej sa-
mej fali 377,4 mtr. Tak samo zda-
rza się nakładanie fali Krakowa
na falę drugiej stacji w Barcelo-
nie, z którą rozgłosnia polska ma
wspólną falę (293,5 mtr.) Szcze-
góły te potwierdza organ broad-
castingu angielskiego „World Ra-
dio“.

Korespondent tego pisma poda-
je, że rozgłosnie obu stron woju-
jących prowadzą ze sobą tak sa-
mo zaciętą walkę w eterze. I tak
naprzykład, gdy rozgłosnia w Se-
willi podała entuzjastyczny komu-
nikat o powodzeniu akcji pow-
stańców pod San Sebastian i Bil-
bao, Madryt II nadał na tej samej
fali jeszcze obszerniejszy komuni-
kat, o tem, jakoby generał Fran-
co został wzięty do niewoli, a
wojska rządowe zdobyły poraz
wtóry Toledo, Cordobę i Grenadę.

Po znanym już przemówieniu,
wzywającem powstańców do zło-
żenia broni, wygłoszonym przez
prezydenta Azanę ze studja
10-kilowatowej stacji w Madry-
cie, orędzie do narodu hiszpań-
skiego wygłosił w Burgoa, prezy-
dent rządu powstańczego, gen.
Cabanillos. Przemówienie jego i
treść depezy wysłanych do rzą-
dów europejskich nadały wszyst-
kie rozgłosnie, znajdujące się w
rękach powstańców.

Ostatnio wielką mowę przez ra-
dio wygłosił w Sewilli gen. Fran-
co, generalissimus armji powstań-
czej. Gen. Franco odwołał się do
patriotyzmu i tradycji rycerskiej
Hiszpanji, potępiając rządy ma-
dryckie i ich konszachty, jak się
wyraził, z Sowietami. Mówią, że
rozgłosnia w Sewilli pomnożyła
10-krotnie moc nadawczą, a więc
do 55 kw.

W tych enuncjacjach rozgłosni
hiszpańskich przyjął się zwyczaj,
że czego zapomni powiedzieć o
swych słabych stronach Madryt
lub Barcelona — dopowie Bil-
bao, Sewilla lub Walencja i od-
wrotnie. Dzięki temu, słuchający
radja hiszpańskiego może sobie
sam zobrazować sytuację.

Wieloletnia dla dorosłych ze sw. fali

KOWALSKINA

Wieloletnia dla dorosłych ze sw. fali

Wieloletnia dla dorosłych ze sw. fali

BOLACH GŁOWY

Jak zginął generał Godet Poszedł w ślady swej żony

Jak już wiadomo, w Barcelonie
po dwudniowej zacieklej walce u-
licznej i kapitulacji miejscowego
garnizonu, który stanął po stronie
powstańców, odbyły się masowe
egzekucje żołnierzy i oficerów 5
pułku piechoty, którzy strzelali do
tłumu na placu Katalonji.

Oficerów stawiano „pod ścia-
nę“ i rozstrzeliwano bez sądu.
Dzisiaj jeszcze mury domów na
placu Katalonji i na Berrio Chino
zbrzyzgane są krwią.

Generał Godet, dowódca tego
pułku, widząc, że sytuacja jest
beznadziejna, ukrył się w swym
mieszkanie i oświadczył, że nie
podda się komunistom.

— Nie wezmą mnie żywego.
A jednak...
„Je Suis Partout“ opisuje ostat-
nie chwile Godeta:

Gdy banda uzbrojonych mili-
cjantów wtargnęła do jego gabi-
netu, ujrano leżące na ziemi
zwłoki młodej kobiety. Czerwona
chustka zasłaniała jej twarz. By-
ła to żona generała Godet, której
jedynym grzechem było zbyt wiel-
kie przywiązanie do męża. Za-
strzelono ją bowiem w chwili, gdy
wchodziła do mieszkania, gdzie
miała się spotkać z mężem i ra-
zem z nim bronić dostępu do wil-
li bandzie zbirów. Widok trupa u-
kechanej kobiety wywarł tak
wstrząsające wrażenie na genera-
le, że się zaimał psychicznie i
nawet nie próbował stawiać opo-
ru. Padł na kolana przy zwłokach

żony, szlochając jak dziecko.
Gromada zbirów zatrzymała się
na progu.

— Poddajesz się? — zapytał
generała jakiś młodzik.
Generał podniósł się z klęczek i
pochylił głowę.
Zaprowadzono go do pałacu
Companysa.

Companys, to stary bojowiec,
cswojony z niebezpieczeństwem,
który siedemnaście razy siedział
w więzieniu. Cięża na nim mnó-
stwo wyroków. Powinienby jeszcze
osiemnaście lat pokutować w wię-
zieniu.

Popatrzał w milczeniu na swe-
go przeciwnika i powiedział:

— Jenerale! zostałeś pokonany.
Żądam od pana, żebyś rozkazał
swoim żołnierzom poddać się...
Chcę uniknąć dalszego rozlewu
krwi.

Generał, któremu tymczasem
zerwano epolety i odebrano sza-
blę, odpowiedział:

— Nie boję się was. Wiem, że
mnie rozstrzelacie. Na waszem
miejscu uczyniłbym to samo. Tak-
ie jest prawo wojenne. Niech
wam wystarczy, że mnie pozba-
wiecie życia, zostawcie w spokoju
moich żołnierzy. A teraz proszę,
wysłijcie mnie jaknajprędzej tam,
dokąd odeszła moja żona.

Zyczeniu generała stało się za-
dość. Jeśli informacje „Je Suis
Partout“ są ścisłe, rozstrzelano
go jeszcze 22 z. m. w fortecy
Montguicho.

To i o wo

Z DYMEM PAPIEROSÓW

Amerykański Board of Trade o-
głosił statystykę, z której wynika,
że w ciągu ostatnich dwóch lat wy-
palono w Stanach Zjednoczonych o
28 proc. więcej papierosów niż w ro-
ku 1933. W roku ubiegłym 1935-ym
konsumpcja wynosiła 138 i pół miljar-

da sztuk papierosów, co przedstawia
wartość 700 milionów dolarów.

Lieba robotników, zatrudnionych
w fabrykach tytoniu, wzrosła w po-
równaniu z rokiem 1933 o 8 proc.
(1935 r.), czyli o 25.000 osób, a pla-
ce zarobkowe tytoniowców wzrosły
jednocześnie o 32 proc.

ERYK KAESTNER

19)

„ZAGINIONA MINIATURA”

Tłumaczyła Magdalena Samozwaniec.

— I jak jeszcze! — rzekł pan Struve. — A gdy oboje spojrzeli
na niego ze zdziwieniem, poprawił się. — Spewnością byli państwo
śledzeni. Kradzież kopji wskazuje na to.

— Jeśli więc ścigali i śledzili, ciągnęła panna Smutny — to na-
sze ponowne spotkanie powinno było być jeszcze pilniej śledzone.
Z tem trzeba było się liczyć. Dlatego też jako miejsce spotkania na-
znaczylam dworzec. Tam mogło się bez trudności pomieścić tuż
szpicłów, którzy widzieli jak udawałam, iż pana Kulca wcale nie
znam i jak mu potem potajemnie wcisnęłam do ręki pakietek, który
w ich mniemaniu nie mógł nie innego zawierać, jak tylko ową mi-
niaturę. No i w ten sposób pan Kulc został okradziony! — Parsknę-
ła radosnym śmiechem podlotka. — Miniatura zginęła! Na szczę-
ście ta fałszywa!

— Żeby mi pani była przedtem całą prawdę wyjawiała, nie był-
bym przynajmniej zaznał tego potwornego strachu — rzekł Kulc.

— Drogi panie Kulc — rzekła młoda dziewczyna. — Gdybym pa-
nu wczoraj powiedziała całą prawdę, to nasz bluff byłby się nie
udał. Pan jest bardziej szczerym i otwartym człowiekiem, niż się
panu zdaje. Złodziejzaski byłiby widzieli zaraz po pana nosie, że
ich chcemy nabrać.

— Jestem zaszczycony — mruknął Kulc. — No, ale niech pani
jedzie dalej. Cóż więc teraz będzie?

— Teraz banda opryszków jest przekonana, że znajdują się
w posiadaniu prawdziwej miniatury. I aż do Berlina napewno nie
spotrządną się, jakżeśmy ich nabrali.

— Niech pani wybacz, że się wtrącam do nieswoich spraw —

rzekł Struve — ale mam wrażenie, że pan Kulc musi teraz postępo-
wać tak, jakgdyby wcale owej kradzieży nie zauważył.

— To jest konieczne — zauważyła panna Smutny — inaczej ca-
ły mój plan wzięby w tęt.

Pan Struve zamyslił się. — Właściwie to rola, jaką teraz będzie
musiał pan Kulc odegrać, wydaje mi się najtrudniejszą.

Irena Smutny skinęła głową.

— No, ale teraz położmy kropkę! — zawołał mistrz masarski.

— Dajmy na to, że jestem pocziwim starym osłem i, że cieszę się,
że mogłem się na coś przydać. Ale teraz przyznam się, że mam już
zupełnie dosyć tej zabawy w Indian. Jest mi bardzo markotnie na
duszy. A pozatem jestem głodny jak wilk.

— Oczywiście, że moglibyśmy coś przekąsić nim pan...

— Nim ja co? — przerwał Kulc. — Może mam sobie przyprawić
jeszcze długą, czarną brodę, albo skoczyć za burtę i płynąć za
statkiem?

— To, co pan musi zrobić, jest znacznie trudniejsze — rzekł
Struve — musi pan mianowicie powrócić do swojego przedziału.

Kulc cofnął się o kilka kroków i, jakgdyby broniąc się, podniósł
obie ręce do góry.

— I musi pan zabawić się rozmową ze swoimi towarzyszami
podróżu, jakgdyby nic nie było zaszło.

— To już wolę skoczyć za burtę — rzekł głucho Kulc.

— Musi pan tam wrócić!

— Dobrze — rzekł stary olbrzym — jeżeli chcecie, powrócę do
przedziału, ale obiecuję wam, że temu drabowi, który mi opowiadał
o drugiej kontroli celnej, złamię kark. Na to musicie być przygo-
towani, moi drodzy państwo! Z takim bandytą mam jeszcze przy-
jaźnie rozmawiać? Może mam się do niego słodko uśmiechać, co?

— To się samo przez się rozumie — rzekł Rudi Struve. — Bardzo
często nawet powinien pan się uśmiechać.

— Drogim, najlepszym panie Kulc — poprosiła Irena Smutny. —
Niech pan mnie teraz nie pakuje! Błagam o to! Inaczej wszystko to,

co dotychczas działałam, pójdzie na marne.

Kulc stał niezdecydowany, walcząc ze sobą. Poczem obrócił się
i wolno począł schodzić ze schodów.

— Panie Kulc! zawołał Rudi Struve.

Masarz zatrzymał się.

— Z pana walizki wyziera jakiś kawałek bielizny. Musi pan to
schować nim pan wsiądzie do pociągu! Inaczej domyślą się, że pan
zaglądał do walizki.

Kulc spojrział na brzeg walizki. — Ah tak — rzekł — moja nocna
koszula! — spuścił melancholijnie głowę i zeszedł na dół.

Filip Achtel odstał od okna przedziału. — Uwaga, nadchodził
— szepnął. Wszyscy jego towarzysze przybrali jaknajswobodniejsze
pozy i postarali się nadać twarzom pogodne i spokojne wyrazy.

— Co zrobimy, jeżeli on się spostrzeży? — zapytał Kärsten.

— Zaręczam wam, że się niczego nie domyśla — rzekł mały pan
Storm. — To całkiem do niego podobne.

— A jeśli się jednak spostrzeży? — zapytał Kärsten. — Przecież
nierzaz się może zdarzyć, że się czegoś szuka w swojej walizce, na-
wet jeśli się człowiek nie domyśla, że w niej może czegoś brakować.

— To się pokaże — rzekł Achtel. — On nie potrafi udawać, za
nie wie! A jeśli się spostrzeży, to zrobimy to, co nam szef kazał.

— Pić to on potrafi — mruknął Storm. — Ale słona woda, to
nie „Aquavit“.

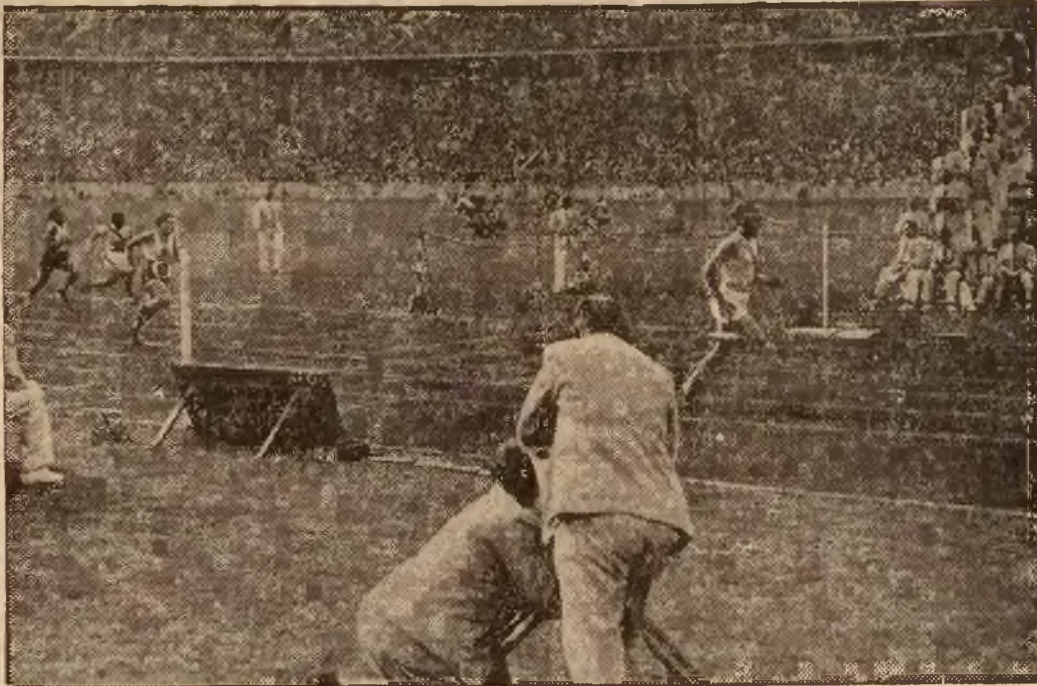
Drzwi się otwarły i człowiek, o którym tak serdecznie rozma-
wiali, stanął w drzwiach przedziału.

— Witamy! — zawołał pan Achtel. — Czy przekąska smakowała?

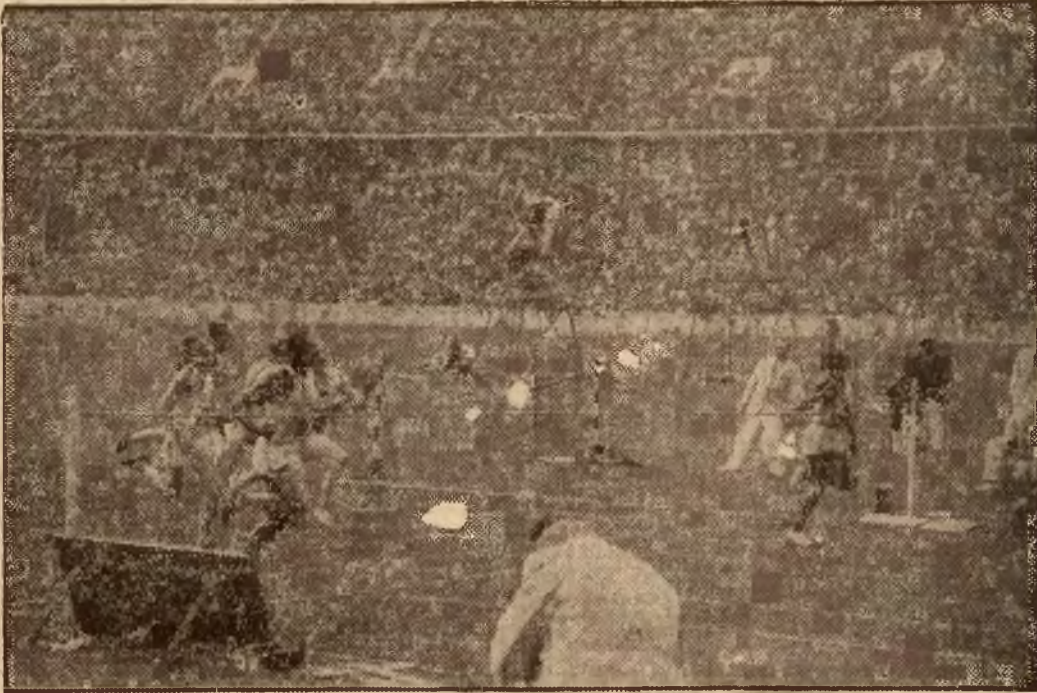
— Ten zimny bufet, tam na górze, jest prima — rzekł Kulc. —
Mógłbym jeszcze coś zjeść. — Ślina napłynęła mu do ust. Z żalem
pomyślał o owych cudownych zakąskach, które zostawił nietknięte
w sali jadalnej. — Zakaszał, żeby zagłuszyć zew swojego wygłod-
niałego żołądka. Poczem podniósł swoją walizkę i ułożył ją na siatce
tak ostrożnie, jakgdyby zawierała świeże duńskie iaia.

(C. d. n.)

Obrazki olimpijskie

Z biegu pań na 100 metrów: pierwsza Amerykanka Stephens, za nią nieco Walasiewiczówna.

W biegu panów na 100 metrów: pierwszy przybył murzyn Owens, w fenomenalnym czasie 10,3 sekundy.

Od milionów do salonu mód

Sensację wśród nowojorskich
wyższych dziesięciu tysięcy budzi
wyjazd Głorji Vanderbilt, ex-żo-
ny znanego milionera amerykań-
skiego. Głorja Vanderbilt pro-
wadziła długoletni proces z by-
łym mężem swoim, chcąc odebrać
mu córkę. Sąd przyznał ostatecz-
nie prawo do wychowywania córki
mr. Vanderbildtowi.

Zmęczona przeżyciami na grun-
cie amerykańskim, postanowiła
pani Vanderbilt opuścić swój
pałac nowojorski i przenieść się

na stałe do Europy. Zamierza ona
zamieszkać w Londynie, gdzie, i-
dąc za przykładem w. ks. rosyj-
skiej, Heleny Pawłowny, ma o-
tworzyć salon mód. Mrs. Vander-
bildt liczy, i nie bez racji, na to,
że damy z londyńskiej society,
pod wpływem snobizmu i cieka-
wości, będą odwiedzać często i
gęsto jej salon, aby móc się po-
chwalić wobec swych znajomych
suknią, skomponowaną przez .b.
właścicielką jednej z najwięk-
szych fortun w Ameryce.

HUMOR

DROGI SEN

— Mecenasio, widziałem mece-
nasa we śnie. Śniło mi się, że mó-
wił mi o moim procesie i że me-
cenas radził mi zawsze ugodę, co
też zrobiłem!

— Bardzo rozsądnie! To wynie-
sie piętnaście marek!
(Jugend)

TAK CZY NIE?

On: — Wszystkie kobiety bez
wyjątku oponują zawsze i wszę-
dzie.

Ona: — To nieprawda — to
nieprawda!

(Le Rire)

REDAKCJA: Warszawa, Al. Jerozolimskie 121. Telefony, 666-68 (sekretariat), 666-69 (ogólny). Sekretarz re-
dakcji przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt w godz. 11—12.

ADMINISTRACJA: Warszawa, Al. Jerozolimskie 121. Telefony: Zarząd 691-64, Prenumerata 691-66, Księgo-
wość i Kasa 220-30. Dział Ogłoszeń Zgoda 1, tel. 691-56, Kantor — Zgoda 1, tel. 230-00. Skrzynka pocztowa
745. Adres telegraficzny — ABC Warszawa, Konto P.K.O. Nr. 15-793.

PRZEDSIĄWZIELSTWA: Piotrków Trybunalski, Słowackiego 8, tel. 59, Włocławek, Cyganki 24, tel. 136.

PRENUMERATA: miejscowa (z odnośnieniem do domu) i na prowincji zł. 2.30 miesięcznie; wydanie B wraz
z dziełami Sienkiewicza zł. 3.30 miesięcznie.

Ceny ogłoszeń:

za miejsce wysokości 1 milimetra przez szerokość jednej szpal-
ty (na wszystkich stronach po 6 szpalt): na 1-ej stronie — 1 zł.,
w tekście (wśród artykułów) — 70 gr., na reklamach (wśród ogłoszeń) — 50 gr., na ostatniej stronie —
60 gr. Notatki reklamowe — 1 zł. Komunikaty i wyjaśnienia — 1.50 zł., opisy specjalne — 3 zł., lekar-
skie — 30 gr. Nekrologia po 2 gr. Drobne po 20 gr. za wyraz, duże litery w ogłoszeniach „drobnych“ liczy
się za oddzielne wyrazy, a luster druk — podwójnie. Notatki reklamowe oznaczają się cyfrą (N.), a komunika-
ty i wyjaśnienia cyfrą (K.). Za terminy druku ogłoszeń Administracja nie odpowiada.
Wydział ogłoszeń: Zgoda 1, tel. 691-56 — biuro czynne od godz. 9 rano do 6 wiecz.